Technische vraag

Artikel 4.2 van het Reglement van orde van de gemeenteraad van Maashorst 2026

Zaaknummer:

Technische vraag aan team: Financiën

Onderwerp: Budgetrecht college tot 100.000 euro en definitie 'grote projecten'.

In de financiële verordeningen van Uden 2019 en Maashorst 2022 moesten nieuwe investeringen die niet bij de begroting waren goedgekeurd, vooraf aan de raad worden voorgelegd. Vanaf 2024 kreeg het college ruimte om bepaalde uitgaven tot € 50.000 of € 100.000 zonder voorafgaande autorisatie te doen. In 2025 zijn deze grenzen gelijkgetrokken op € 100.000.
Waarom is deze ruimte voor het college sinds 2024 verruimd en hoe is daarbij het budgetrecht van de raad gewaarborgd?

Lokaal Maashorst vindt het belangrijk dat de financiële verordening helder vastlegt welke beslissingen het college zelfstandig kan nemen, wanneer de raad vooraf moet besluiten en hoe achteraf verantwoording wordt afgelegd. Die duidelijkheid is nodig om het college uitvoeringsruimte te geven en het budgetrecht en de controlerende taak van de raad te waarborgen.
Onze vragen richten zich op de uitleg en onderlinge samenhang van de voorgestelde bepalingen.

1. Artikel 5 lid 4 geeft het college ruimte om tot € 100.000 uit te geven zonder voorafgaande autorisatie door de raad. Volgens artikel 189 Gemeentewet (Gw) stelt de raad de beschikbare budgetten vast. Artikel 156 lid 2 onder c Gw bepaalt dat de raad zijn bevoegdheid om de begroting vast te stellen of te wijzigen niet mag overdragen.
   Mag het college artikel 5 lid 4 ook gebruiken als er nog geen of onvoldoende budget door de raad is vastgesteld? Zo ja, hoe verhoudt dit zich tot deze wettelijke bepalingen?
2. Geldt de grens van € 100.000 voor de totale verplichting over alle jaren? Worden opdrachten of projectfasen die bij elkaar horen daarbij opgeteld? Kan het College die ton 'per keer' uitgeven, of per jaar, en hoe voorkom je dan dat grote uitgaven worden 'opgesplitst'?
3. Krijgt de raad iedere uitgave onder deze bevoegdheid apart te zien, met doel, bedrag en dekking? Of worden deze uitgaven alleen verwerkt in een totaal van mee- en tegenvallers?
4. De activanota bepaalt dat verhoging van een investeringskrediet een nieuw raadsbesluit vereist. Artikel 5 lid 4 staat overschrijdingen tot € 100.000 zonder voorafgaand raadsbesluit toe. Welke regel geldt?
5. Welke criteria en gegevens zijn gehanteerd bij het bepalen van de grens van € 1,5 miljoen voor 'grote projecten'? Welke gemeenten zijn daarbij als referentie gebruikt en welke grensbedragen hanteren deze gemeenten?
6. Hoe wordt de raad geïnformeerd over kleinere projecten met grote risico's, zodat hij deze zo nodig ook als 'groot project' kan aanwijzen?

Ondertekening:

Datum indiening	:	27-10-2026
Fractie	:	Lokaal Maashorst
Naam indiener	:	Christa van de Langenberg
Einddatum	:	29-10-2026
iBabs ID nr.	:	331

Antwoord op technische vraag

Artikel 4.2 van het Reglement van orde van de gemeenteraad van Maashorst 2026

Technische vraag aan team: Financiën
Datum: 28-10-2026

Vraag 1:
Artikel 5 lid 4 geeft het college ruimte om tot € 100.000 uit te geven zonder voorafgaande autorisatie door de raad. Volgens artikel 189 Gemeentewet (Gw) stelt de raad de beschikbare budgetten vast. Artikel 156 lid 2 onder c Gw bepaalt dat de raad zijn bevoegdheid om de begroting vast te stellen of te wijzigen niet mag overdragen.
Mag het college artikel 5 lid 4 ook gebruiken als er nog geen of onvoldoende budget door de raad is vastgesteld? Zo ja, hoe verhoudt dit zich tot deze wettelijke bepalingen?

Antwoord 1:
Het college beschikt binnen de financiële verordening inderdaad over de bevoegdheid om binnen vastgestelde budgetten besluiten te nemen tot een bedrag van € 100.000 zonder afzonderlijke voorlegging aan de raad. De raad stelt de budgetten op programmaniveau vast (artikel 5.1 van de Financiële verordening). De bevoegdheid van het college ligt dus binnen de door de raad gevoteerde budgetten.

Vraag 2:
Geldt de grens van € 100.000 voor de totale verplichting over alle jaren? Worden opdrachten of projectfasen die bij elkaar horen daarbij opgeteld? Kan het College die ton ‘per keer’ uitgeven, of per jaar, en hoe voorkom je dan dat grote uitgaven worden ‘opgesplitst’?

Antwoord 2:
Artikel 5.4 moet worden gezien als uitzondering waarin het college de ruimte heeft om snel te kunnen schakelen in situaties die daarom vragen, en er geen tijd is om het budget bij het eerstvolgende planning- & controlproduct aan te vragen. Deze situaties komen in de praktijk beperkt voor. De bedragen gelden daarbij per casus, waarbij het niet is toegestaan dat grote uitgaven worden opgesplitst.

Vraag 3:
Krijgt de raad iedere uitgave onder deze bevoegdheid apart te zien, met doel, bedrag en dekking? Of worden deze uitgaven alleen verwerkt in een totaal van mee- en tegenvallers?

Antwoord 3:

De raad wordt, via de reguliere planning- & controlcyclus, geïnformeerd over de financiële ontwikkelingen, afwijkingen en onvoorziene uitgaven. Alle afwijkingen ten opzichte van de begroting worden – op taakveldniveau – in de 2e tussenrapportage vermeld, ook onder de € 100.000. Boven de € 100.000 wordt een toelichting gegeven. Daarmee worden materiële relevante politiek-bestuurlijke afwijkingen expliciet aan de raad gerapporteerd.

Vraag 4:
De activanota bepaalt dat verhoging van een investeringskrediet een nieuw raadsbesluit vereist. Artikel 5 lid 4 staat overschrijdingen tot € 100.000 zonder voorafgaand raadsbesluit toe. Welke regel geldt?

Antwoord 4:
De uitwerking van het budgetrecht van de raad in de Nota waardering, activering en afschrijving vloeit voort uit artikel 5.2 van de Financiële verordening. Net als bij de budgetten in de programma's (artikel 5.1) is dat de hoofdregel. Artikel 5.4 is een uitzonderingsbepaling, zie ook het antwoord op vraag 2.

Vraag 5:
Welke criteria en gegevens zijn gehanteerd bij het bepalen van de grens van € 1,5 miljoen voor 'grote projecten'? Welke gemeenten zijn daarbij als referentie gebruikt en welke grensbedragen hanteren deze gemeenten?

Antwoord 5:
De voorgestelde verhoging van de grens voor 'grote projecten' is ingegeven door de (financiële) groei van onze gemeente en de toename van investeringsprojecten in de komende jaren. De onderliggende doelstelling is om de informatievoorziening aan de raad relevant en beheersbaar te houden. De grens van € 1,5 miljoen is bepaald in vergelijking met diverse gemeenten van vergelijkbare omvang, zoals de gemeenten Heerenveen, Oss en Meierijstad.

Vraag 6:
Hoe wordt de raad geïnformeerd over kleinere projecten met grote risico's, zodat hij deze zo nodig ook als 'groot project' kan aanwijzen?

Antwoord 6:
De raad stelt de budgetten van investeringen vast op kredietniveau. Bij (in ieder geval) de Programmabegroting en de Jaarstukken ontvangt de raad een totaaloverzicht met alle lopende investeringen inclusief de uitgegeven bedragen en restantkredieten. Bij verwachte afwijkingen in tijd of budget informeert het college de raad daarover op basis van artikel 5.3 van de Financiële verordening. Dat kan bijvoorbeeld via de Tussenrapportages plaatsvinden. Daarnaast heeft het college een informatieplicht over (de ontwikkeling van) grote risico's. De verantwoording aan de raad daarover verloopt via de paragraaf Risicomanagement en weerstandsvermogen in de Programmabegroting en Jaarstukken.